

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

Saksfremlegg – Verdensarvråd møte 29. mai 2020

Saksliste:

Sak 1/2020: Innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet godkjenner innkalling og saksliste.

Sak 2/2020: Konsekvensene av COVID-19 pandemien i verdensarven – internasjonalt, nasjonalt og lokalt tiltak.

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Saksopplysninger:

COVID-19 pandemien utløste store konsekvenser for verdensarvområdene globalt. Av 167 statsparter 121 har bestemt å stenge helt sine verdensarvsteder, 29 har delvis stengt og bare 17 har holdt alle sine verdensarvsteder åpnet (per 27. april).

UNESCO i Paris overvåker situasjonen og oppdaterer ukentlig oversiktskartet sammen med en dypere samling av info sendt av KLD og av noen verdensarvsteder direkte.

Rjukan-Notodden var kontaktet direkte for å sende utvidet opplysninger om situasjonen og til å bidra til kampanjen #ShareOurHeritage.

Verdensarvstedene i Norge samt med i mange andre land er en inntektskilde til mange bedrifter, de fleste små bedrifter koblet mot turisme og naturlige og kulturelle opplevelser, men også museer, konserveringsselskaper og andre tjenester. Disse bedriftene er sterkt påvirket av stenging og konsekvensene skal forbli langt etter pandemien er over. Dette vil føre til en ubalanse når det gjelder bærekraftighet i verdensarv lokalt, nasjonalt og globalt.

Pandemiens økonomiske konsekvenser på verdensarvstedene er alvorlige og må være gjenstand for strukturerte løsninger som svarer på de umiddelbare tap. Men UNESCO ser samtidig en verdifull anledning for en omdirigering av politikker som per i dag baserer seg på sterk avhengighet av turisme som hoved inntektskilde til lokalsamfunnet som helhet, inkl. det offentlige. Å rette hoveddel av utviklingsinvestering til turisme har ført til ubalanserte utvikling i f. eks. besøkstall, med store konsekvenser til bevaring av selve verdiene som la grunn for UNESCO-designasjonen. Noen flagcases er Venezia, som topper listen av ubalanse med overturisme som skader både bygningene og naturen, samt en økonomi basert på salg av

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

suvenirer produsert i utlandet og gentrifisering av hele byen, noe som gjør umulig for de som er ikke turister å bo på selv byen. Konflikter med lokalsamfunn er ofte og verdensarvopplevelse er ikke noe behagelig verken for turistene eller for beboerne. Cruiseshiper forurenser lagoonen (som er også innskrevet) og organiserer hele opplevelse fra båten, til hvem turister også betaler mest parten av utgifter. Lite av økonomisk fordeler blir i selv lokalsamfunnet og lokalselskaper bortsett fra salg av suvenirer og søppel fra de matpakkene turister tar med seg fra båten. Nasjonalt har vi både Geiranger og Bryggen i Bergen som sliter med å komme ut av den avhengighetsspiralen.

Verdensarvstedene er derfor oppmuntret til å ta anledningen til revidering av politikker med stor avhengighet eller fokus på turisme og dele oppmerksom med selvfokusert politikker, hvor lokalsamfunnet er i sentrum av utviklingsstrategier. Verdiskaping gjennom sosial utvikling, økning av livskvalitet, livsvarig opplæring, grønn omstilling, innovative næring og kreative industrier er felter som viser et positivt forhold med langsiktig bevaring av verdensarvstedene og UNESCO-statusen. Disse tiltak kan og bør suppleres med en bærekraftig turisme strategi, for både formidling av de verdiene for alle menneskeheten og en balansert næringsutvikling i verdensarvstedene.

Nasjonale tiltak mot konsekvensene av COVID-19 i verdensarven er inkludert i krisepakken for hver sektor. Ingen analyse av mangfoldighet av konsekvensene i verdensarvkonteksten er ennå gjort. For en mer oversiktlig kontroll av størrelsen av disse konsekvensene og som støtte til videre arbeid med utvikling av en utvinningstrategi Rjukan-Notodden Industriarv har begynt med kartlegging av, i første omgang, økonomisk konsekvensene av krisen for bedrifter som har sin virksomhet basert i sin helhet eller delvis på verdensarvstatusen. Til det har vi fått faglig støtte av analyseavdelingen i Riksantikvaren og vi samarbeider med utviklingsselskaper i verdensarvkommunene for samling av data. Vi arbeider nå med oppbygging av en matrise som skal samle opplysninger som er relevant for analyse. Dette tiltak og sin overføringsverdi har fått oppmerksom i det World Heritage Site Managers nettverket, med både nasjonale og internasjonale kollegaer som etterspurte tilgang til matrisen. Basert på UNESCO Verdensarvkonvensjonens prinsipper om samarbeid og fellesskap mot bærekraftig utvikling og ivaretagelse av verdensarvstedene globalt skal vi dele matrisen med alle verdensarvstedene som ønsker det.

Sak 3/2020: Ekstraordinært kostnad – Rjukan-Notodden Industriarv i Google & Arts/World Heritage Review

Forslag til vedtak:

1. Verdensarvrådet ber verdensarvkoordinator å sende omdisponeringssøknad til Riksantikvaren om inntil **kr. 45 000,-** fra sekretariatets tilsagn 2020.

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

- Verdensarvrådet ber verdensarvkoordinator å innmelde Rjukan-Notodden Industriarv i Google Culture & Arts plattform og i World Heritage Review til 4000€ (ca. kr. 44 655,35). Kostnaden belastes sekretariatet.

Saksopplysninger:

World Heritage Review er den offisielle UNESCO-publikasjonen fra World Heritage Centre med dybde artikler om kulturelle og naturlige verdensarvsteder.

Den kvartalsvise Review er produsert på engelsk, fransk og spansk. Co-publisert med Publishing for Development er magasinet dedikert til å presentere og markedsføre verdensarvsteder, med detaljerte fagartikler og nyheter om de mest fremragende kulturelle og naturlige steder i hele verden.

Publikasjonens målgruppe inkluderer:

- Passasjerer på Seabourn Cruises
- UNWTO Partnership Distribution
- Verdensarvkomiteens medlemmer
- UNESCOs nasjonale kommisjoner
- Delegater i verdensarvkomiteen
- ITB Berlin Reiselivsmesse
- Individuelle abonnenter (verdensarvstedene, osv.)

Magasinet er en måte å kommunisere verdensarvstrategien og dedikasjon til bevaring og ivaretagelse verdensarvstedene. Det publiseres med ca. 8900 fysisk utgaver, den digital versjon har 117 336 abonnenter og er tilgjengelig helt gratis til allmenheten gjennom UNESCO World Heritage Centre sin webside, med mer enn 1 007 565 besøkende per måned (eks. <http://whc.unesco.org/en/review/85/>).

I juli 2016 UNESCOs World Heritage Review inngikk i et partnerskap med Google Culture & Arts. Publishing for Development er prosjektstyring presentasjonen av verdensarvsteder på Google Arts & Culture-plattformen. Denne plattformen, som inkluderer et flerspråklig nettsted og en enormt vellykket app for mobil, er designet for å tillate nettsteder å vise frem flere historier om verdensarvstedene og dens bidrag til kulturell utvikling.

Nett- og appinnholdet gir mulighet for innebygd video, digital oppløsning i høy oppløsning og 3D-avbildning, samt muligheten til å innlemme Google street view, dedikert lyd og historietekst med lenker tilbake til egen webside eller til de valgte destinasjonssidene for relatert faglig og partnere for reiselivsfremmelse. Publishing For Development vil samarbeide med individuelle steder for å sortere materiale, redigere og designe disse og deretter laste opp kurerte innhold for applikasjonen og nettstedet.

Opprinnelig pris for tjeneste-pakken som inkluderer en tosiders artikkel om verdensarvstedet i World Heritage Review magasinet og innmelding i Google Culture & Arts plattformen (nett + app) er €8 950, altså ca. kr. 99 916,34.

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

UNESCO Verdensarvsenter i Paris er opptatt i å takle utilgjengelighet av verdensarvstedene gjennom COVID-19 pandemien og legge til rette for mest mulige av digitale opplevelser og kommunikasjon om stedene som er innskrevet på verdensarvliste. Da har de nå lansert ny pris på tjeneste-pakken for €4000, ca. kr. 44 655,35, i den perioden av corona-krise. Det er en reduksjon av 56% fra opprinnelig pris.

Kjøp av denne tjenesten var avvist av den midlertidige arbeidsgruppe i 2015 i nominasjonsperiode pga. kostnadsstørrelse som i den tid var ca. kr. 100 000,-.

koordinatorenes vurdering:

I Forvaltningsplanens «Mål for Informasjon og Formidling» het det mål 6.2 «Verdensarvstedet markedsføres lokalt, nasjonalt og internasjonalt». Koordinator ser som viktig at dette målet konkretiseres med tiltak som er effektive, altså mest mulige resultater med minst mulig bruk av ressurser. I dette tiltak vurderes omfanget av resultatene til å være svært vidt og langvarige, samtidig som det nåles viktige og mangfoldige fokusgrupper som fageksperter, kulturelle turister, studenter og allmennheten generelt. Koordinator ser også at det er riktig tidspunkt for utføring av tiltaket og bruk av ressurs, siden det anses samtidig som et positivt tiltak for å svare på virkningen av COVID-19 pandemien i vårt verdensarvsted.

I og med at denne perioden har ført til begrenset aktivitet fra sekretariatet (som reiser og leie av møtesteder) det er mulig å søke om omdisponering av sekretariatets midler til gjennomføring av tiltaket.

Sak 4/2020: Prosjekter 2020 – tildeling og status v/ verdensarvkoordinator (orienteringer v/ Hydro, NIA og Hydroparken i Notodden)

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Saksopplysninger:

Verdensarvrådet ga sin anbefaling til prioritering av søknader for tilskudd til verdensarven i møtet 27. november 2019 (sak 13/2018). I alt forelå det søknader med en samlet søknadssum på **kr. 29 482 835,-**. Tildelingen til Vestfold og Telemark fylkeskommune for 2020 var på **kr. 8 853 000,-** pluss et forhåndstilsagn for 2021 på **kr. 10 000 000,-** hvorav kr. 9 000 000,- er øremerket til Hydrogenfabrikken/Tungtvannskjelleren og kr. 1 000 000,- til Ovnshus A. Sammen med forhåndstilsagn i 2019 en total av **kr. 15 853 000,-** er overført Vestfold og Telemark Fylkeskommune for tildeling.

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

Tilsagnene fra Riksantikvaren om tilskudd til verdensarven følger verdensarvrådets prioritering.

Det er lagt merke i årets tildeling at det er store istandsettingsprosjekter som er igangsatt innenfor Rjukan-Notodden Industriarv. Det er vektlagt ferdigstilling av de allerede pågående prosjektene før ytterligere nye prosjekt søkes om å starte opp.

Riksantikvaren fra 2020 vil sette større krav til rapportering, med fokus på ryddighet i økonomi, tiltak utførelse og måloppnåelse. Framtidens rapportering skal omfatte annen finansiering utover midler fra post 79.

Oversikt over årets fordeling og tilsagn følger vedlagt.

Sak 5/2020: Company Town - Brannvern i Verdensarven: erfaringer, tiltak, planer, tilskudd v/Øystein Haugan.

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet ber verdensarvkoordinator å følge opp prosessen videre og intensiverer støtte til Tinn og Notodden kommunene i arbeidet med å finne samordnede juridiske og adm. løsninger samt finansiering av prosjekter til en bedre beskyttelse av de to Company Towns.

Saksopplysninger:

Company Town er en av fire pilarene av Rjukan-Notodden Industriarv UNESCOs-designasjonen. Den er den pilaren som inneholder nest-flest signifikante objekter med 27, rett etter Industri-pilaren med 32.

I Forvaltningsplanen for Rjukan-Notodden Industriarv er brann vurdert som den mest sannsynlig og farligste innom menneskeskapte risikofaktorer. Når det gjelder brann, er Mål 9. Risikohåndtering i tiltaksplanen ikke konkretisert i særlig grad.

9. Mål for Risikohåndtering	Handling
9.1 Utsatte objekter er tilstrekkelig brannsikret	Det etableres pilotprosjekter i begge Company Towns
9.2 Det er tilstrekkelig beredskap for sikring av verdensarvobjektene mot uønsket natur og miljøløpavirkning	Sikre beredskap gjennom planverk i kommunene og hos private eiere/stakeholders

Tinn kommune tok initiativet i å takle dette viktig mål og kommunal verdensarvkoordinator Øystein Haugan presenterer arbeidet utviklet av Tinn Kommune med utkastet til forskrift om fyrverkeri og søknaden om brannsikring til Riksantikvaren.

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan–Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

koordinatorenes vurdering:

Company Town er av udiskutable viktighet i to felter av verdensarv-konseptet: i autentisiteten med sine veldig tydelige og spesielle arkitektoniske egenskaper og i den sosiale dimensjonen, essensiell for nominasjoner av industriarv-type til UNESCOs verdensarvliste.

Fra nominasjonsår i 2015 fram til i dag har 12 branner gjort store skader i verdensarvområdet. Noen med totaltap, noen med delvis tap, alle med stor fare som truer både liv og de verdiene i begge Company Towns.

Artikkel 5 punkt 4. av verdensarvkonvensjonen er klar: «For å sikre effektive tiltak for å verne, ta vare på og formidle kultur- og naturarven på eget territorium, skal alle statspartene, så langt det er mulig og på en mest mulig hensiktsmessig måte, bestrebe seg på å:

4. sette inn juridiske, vitenskapelige, tekniske, administrative og økonomiske tiltak som er nødvendige for å identifisere, sikre, bevare, formidle og rehabilitere verdensarven»

I Retningslinjene for implementering av verdensarvkonvensjonen I.C het punkt 12.

«Statspartene til konvensjonen blir oppfordret til å sørge for at et bredt spekter av interessenter, herunder de som forvalter kultur- og naturarven, lokale og regionale myndigheter, lokalsamfunn, frivillige organisasjoner og andre interesserte parter og partnere, deltar i arbeidet med å identifisere, nominere og sikre verdensarvområdene.»

Disse to utdrag viser et tydelig ansvar fra staten, samt fra lokale og regionale myndighetene i å sørge for sikring av verdensarvområdene. Det ligger derfor en stor forventning at denne søknaden imøtekommes fra direktoratets sin side.

Verdensarvkoordinator vurderer Tinn kommune sin initiativ som svært positivt og håper om et lignende initiativ fra Notodden kommune i de områdene utsatt til brannfare, slik at hele den så viktig Company Town pilaren blir sikret av ytterligere tap.

Sak 6/2020: Tinnosbanen – status og orientering v/ BaneNor og Jernbanemuseum

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Saksopplysninger:

Tinnosbanen er én av den todels transportkomponent, av en fire-komponent støttet nominasjon. Sammen med Rjukanbanen, er den første normalspor elektrifiserte bane i hele Norge. Det er State-of-the-Art teknologi i 1900-årene, og den virkelige oppnåelse av industriens mål om å nå verdensmarkedet, samtidig som bysamfunnets kontakt med omverdenen.

De fire pilarene hvor Rjukan-Notodden Industriarvsnominasjonen støtter sin Framranginge Universell Verdi (Outstanding Universal Value, OUV) i er symbiotiske. De kompletterer og

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan–Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

forsterker hverandre, samt som de kan svekke hverandre og dermed OUV'n. Derfor er en helhetlig og balansert bevaringsstrategi en grunnleggende forutsetning til opprettholdelse av verdensarvstatusen og oppnåelse av de internasjonale forpliktelser statsparten har gjennom Verdensarvkonvensjonen.

Istandsetting av Tinnosbanen er et tiltak fravær omtalt som tiltak fra alt i den første forvaltningsplanen, levert til UNESCO som en del av nominasjonsfilen, den som la grunnlag for innskrivingen i verdensarvlisten. Banen er vurdert til å ha tilstand CC3, istandsetting for bruk er definert som tiltak i Tiltaksplan, Mål for bevaring og styrking av OUV, i mål 2.1 *Verdensarvområdets autentisitet og integritet er ivarettatt og forbedret, signifikante objekter er i bruk.* Ansvar for arbeidet ligger hos eieren.

Tinnosbanen har ikke vært nevneverdig vedlikeholdt siden 1991. Jernbanedirektoratet har forsøkt å regne på summen av vedlikehold og fornyelse som ville vært utført på en operativ strekning av samme kategori som Tinnosbanen Notodden – Gransherad (ca. 26 km) for denne perioden. Ut fra tilgjengelige enhetspriser korrigert etter skjønn for prisvekst er dette anslått til ca. 280 mill.

Den 23.03.2020 kom BaneNor med nyhet om at det er satt fra kulturvernmidler 7,5 mill. til vedlikeholdsarbeid i 2020. På planen står blant annet skogrydding og nytt treverk i planoverganger og gangbaner på bruer.

I den nasjonal kontekst Tinnosbanen spiller samtidig en sentral rolle i det politiske spillet rundt statlig styrt jernbane-etablering mellom øst- og sørvestlandet fra 1913 til 1920. Gjødselindustrien markerte seg sterkt rundt valget av trasé, ved å investere i jernbanebyggingen, ved å gi garantier for godsmengde, og ikke minst ved å la statsbanene overta Tinnosbanen som en del av et langsiktig samarbeid. Jernbanesaken i Telemark skapte en sterk splittelse i lokalpolitikken som skulle vare i mange år.

Norsk Jernbanemuseum har nå planer for bruk av Tinnosbanen som formidlingsarena. Museet er per i dag leietaker av den fredet stasjonsbygning på Tinnoset og planlegger en utstilling i første etasje, med fokus på Tinnosbanens spesiell plass i norsk jernbanehistorie og stedet Tinnoset som historisk knutepunkt for ferdsel og industri. I samarbeid med Norsk Industrierbeidermuseum er det også planlagt deponering av Lok EL1, Rjukanbanens første elektriske lokomotiv.

Orienteringer v/ Lars Kile, prosjektleder i BaneNor og Bjørg Eva Aasen, utstillingsansvarlig i Norsk Jernbanemuseum.

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

Sak 7/2020: Utbygging E-134 – status samarbeid for ivaretagelse av verdensarvområdet.

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Saksopplysning:

E134 er meldt som trussel til verdensarvstatusen i nominasjonsfilen levert UNESCO i 2014. «På lengre sikt vil veien E134, som er en viktig forbindelse mellom Vestlandet og Østlandet, bli oppgradert. Dette vil innebære en kryssing av verdensarvområdet i enten Notodden sentrum eller et stykke nordenfor. Planprosessen vil søke omforente løsninger hvor hensynet til verdensarvens verdier skal vektlegges.»

Kapitel 3.1e Beskyttelse og Forvaltning beskriver hvordan trusler skal håndteres av partene i verdensarvrådet:

«De trusler på lang sikt som kan tillegges størst alvorlighetsgrad, er knyttet til endring i arealbruk og infrastruktur som følger av generell samfunnsutvikling. Dette er sakskomplekser som håndteres av partene i verdensarvrådet i deres planlegging og saksbehandling. For eksempel vil eierskifte innen de store eiendommene kunne utløse utbyggingspress og/eller omlegging av funksjoner. Dette vil bli gjenstand for saksbehandling og vedtak i de respektive ansvarlige instanser. Beslutningsprosessen omfatter demokratisk prosedyre for høring ved offentlig ettersyn. Instansene som forvalter de to nevnte lovverk, staten (regjeringen ved Klima- og miljødepartementet), fylkeskommunen og kommunene, har underskrevet en intensjonserklæring om å legge hensynet til verdensarven til grunn for sin myndighetsutøvelse i området og dets buffersone.»

Intensjonserklæring

(...)

Notodden kommune, Tinn kommune, Vinje kommune, Telemark Fylkeskommune, Riksantikvaren og Miljøverndepartementet er enige i punktene som gjengis nedenfor:

Målet for verdensarvnomineringen av industristedene Rjukan-Notodden er å bevare kulturminner og landskap som viser hvorfor industristedene ble etablert her og hvordan området fungerte og utviklet seg videre.

- Det historiske særpreget og kvaliteten skal være en ressurs og en del av grunnlaget og drivkraften for utvikling av både næringsliv og samfunn så vel som kulturliv og gode levekår
- Industristedet skal bevares som et levende samfunn uten at de kulturhistoriske verdiene forringes
- Kulturmiljøene skal tas vare på slik at verdensarvverdiene ikke blir uheldig påvirket av endringer
- Industrierven skal forvaltes i samsvar med nasjonalt lovverk. Norges mål for verdensarvstedene er at de skal fremstå som eksempler på beste praksis for vern av kulturminner og miljøer og bidra til å fremme verdensarvkonvensjonen.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

Samarbeid

Det er vårt felles ansvar å sørge for at verdensarvstedene blir bevart og sikret. Det er også vårt felles ansvar å sikre at næringsliv kan utvikles uten å redusere de overordnede kulturminneverdiene.

(...)

Signaturer

Koordinatorernes vurdering:

Verdensarvrådet har rollen som ansvarlig for bevaring og sikring av verdensarvstedet samt ivaretagelse av verdensarvstatusen.

Samtidig som E134 er en trussel i at veien skal krysse kjerne-sonen, det er også en forbedring av tilgang til verdensarvverdiene.

Samarbeidet for ivaretagelse av verdensarvstatusen i prosessen av utbygging av E134 vurderes foreløpig som positivt.

Verdensarvkoordinator er en del av den administrative samarbeidsgruppe fra SVV for planarbeidet. SVV har fått levert alle kart som omfatter verdensarvområdet, kjerne- og buffersonen, samt utgaver av KUVA (konsekvensutredning for verdensarv) og annen relevant dokumentasjon å ta hensyn på når det gjelder sluttpunktet av den traseen som planlegges nå. Et bevisst valg av definitivt sluttpunkt for prosjektet, gjennom utredning med hensyn til mulighetene for kryssing av kjerne-sonen i neste fase er essensiell for å unngå at traseen blir løst på et punkt som gjør umulig en trygg kryssing av kjerne-sonen i neste fase.

Notodden kommune skal være vert for et nasjonal KUVA kurs, i regi av Riksantikvaren, hvor internasjonale eksperter fra ICCROM (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property – Rådgivende organ to UNESCO) skal opplære plan personell av alle verdensarvkommunene i Norge.

Det å vise et sånt engasjement og samarbeidsvilje er svært positivt og har fått anerkjennelse både nasjonalt og internasjonalt som en case of best praksis, de som klarer å velkomme utvikling samtidig som ivaretagelse av verdensarvverdiene. Kurset er også et viktig bidrag for oppnåelse av Mål for kompetansebygging og forskning i Forvaltningsplanen, punkt 5.1 hvor handling er «Det legges til rette for opplæring gjennom arbeid og etterutdanning».

Orientering v/ Terje Riis-Johansen

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan-Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

Sak 8/2020: EØS Midlene – internasjonalt partnerskap med Fabrika Temný Důl, Tsjekkia.

Forslag til vedtak:

Verdensarvrådet tar saken til orientering.

Saksopplysning:

Forvaltningsplanen har i 5. Mål for kompetansebygging og forskning, å forsterke samarbeid med internasjonale aktører.

EØS-midlene er Norge, Island og Liechtensteins bidrag til å redusere sosiale og økonomiske forskjeller i Europa, og til å styrke kontakten og samarbeidet mellom Norge og de 15 landene i sentral- og sør-Europa som mottar midlene. Midlene brukes til å finansiere prosjekter innenfor fagfelt som miljø, klima, helse, forskning og kulturarv. Riksantikvaren er partner for EØS-midlene og har et spesielt ansvar for å informere norsk kulturarvsektor om mulighetene som finnes i EØS-midlene og veilede norske aktører som deltar i kulturarvprosjekter.

Tsjekkia har en svært rik industrihistorie. Riksantikvaren ønsker derfor at særlig norske aktører innen forvaltning av teknisk-industrielle kulturminner deltar i prosjekter på dette temaet.

Rjukan-Notodden Industriarv tok anledning og var siden februar i en matchmaking prosess, støttet av Riksantikvaren.

Den 26.04.2020 var partnerskapsavtalen signert med Fabrika Temný Důl, som leverte en søknad om 1,5 mill. euros til revitalisering av fabrikkens bygning. Fabrikken skal tilpasses til etablering av et kulturell senter og møtested til lokalsamfunnet. 20 000€ av søknaden er øremerket til bilateralt arbeid. Partnerskapet er fullt finansiert av prosjektets tilskudd og Rjukan-Notodden Industriarv har derfor ingen finansiell plikt. Partnerskapet skal konkretiseres i form av tematiske workshops innom revitalisering av tekniske-industrielle kulturminner og kulturelle aktiviteter med lokale kunstner i begge land.

Partnerens gruppe fra Rjukan-Notodden Industriarv sin side er et samarbeid mellom sekretariatet, USN og Rjukan Solarpunk Academy, hvor den siste kjører et parallelt revitaliserings prosjekt i Rjukan Varelager. Rjukan Varelager var en gang den største varelager i Europa og skal nå revitaliseres gjennom etablering av det kunst akademiet.

Synergien mellom de to prosjektene er veldig interessant og det er forventet en spennende utveksling av både praktiske og teoretiske erfaringer til bruk i begge prosjektene og i forskning. Det er sett som et positivt bidrag til bærekraftsmålene 11. Bærekraftige byer og samfunn, 12. Ansvarlig forbruk og produksjon og 17. Samarbeid for å nå målene.

Det partnerskapet vurderes som et stort bidrag til oppnåelse av mål 5.5 i forvaltningsplanen og et indirekte bidrag til Mål for informasjon og formidling 6.2 «Verdensarvstedet markedsføres

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Rjukan–Notodden
Industrial Heritage Site
inscribed on the World Heritage List in 2015

lokalt, nasjonalt og internasjonalt», og tillegg en forsterkelse av vår tilværelse i den internasjonalt teknisk-industrielt kulturminnets miljø.

Orientering v/ Margrethe Brekke, Leder i styret Rjukan Solarpunk Academy.

Sak 9/2020: Eventuelt

Sakspapirer ligger vedlagt.

Postadresse:
Vestfold og Telemark
fylkeskommune
Postboks 2844
3702 Skien

Telefon:
35 91 70 00
(dir: 98153222)

Foretaksregisteret: 821 227 062
E-post: post@vtfk.no/
juliana.strogan@vtfk.no

www.vtfk.no/www.industriarven.no